

Type dokument: Strategi Policy Retningslinje Prosedyre Mal Veiledning
Type risiko: Strategisk Finansiell Operasjonell
Vedtatt av: Styre LT Risikoeier
Vedtaksdato: 05.11.2018 **Neste revisjon:** 01.10.2020
Risikoeier: Divisjonsdirektør Bærekraft
Dokumentansvarlig: Direktør Samfunnsansvar
Saksnummer (ePhorte):
Virkeområde: Alle i virksomheten Funksjonsspesifikk:

1. RAMMEVERK FOR GOD FORRETNINGSSKIKK

Innovasjon Norge skal bidra til lønnsom og bærekraftig næringsutvikling og arbeide aktivt for å styrke ivaretagelsen av samfunnsansvar. God forretningsskikk er et samlende begrep for samfunnsansvar i næringslivet, foretaksetikk, og ansvarlig næringsliv.

Innovasjon Norge forventer at våre kunder, samarbeidspartnere og leverandører ivaretar god forretningsskikk i tråd med de internasjonale rammeverkene [OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv](#), [FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter](#) og prinsippene i [FNs Global Compact](#).

Som nedfelt i Innovasjon Norges Bærekraftsstrategi skal det foretas en helhetlig vurdering av både økonomi, miljø- og samfunns effekt - sammen med god forretningsskikk, både av bedrifter og prosjekter. Dette for å sikre at de som mottar tjenester fra Innovasjon Norge utøver god forretningsskikk i tråd med globalt anerkjente rammeverk.

Policyen beskriver:

- a) Innovasjon Norges forventninger til kunder og partnere og
- b) krav for å sikre at forventningene til god forretningsskikk overholdes

2. INNOVASJON NORGES AVTALEVILKÅR FOR ETIKK OG SAMFUNNSANSVAR

Etikk og samfunnsansvar er et vilkår i avtaler Innovasjon Norge inngår med kunder og partnere. I våre standardvilkår er følgende paragraf inkludert:

Etikk og samfunnsansvar

Innovasjon Norge skal bidra til en bærekraftig utvikling, herunder til økt samfunnsansvar i norsk næringsliv. Det er partenes felles forutsetning at virksomheten skal være basert på høye krav til etiske holdninger, unngå å medvirke til korrupsjon, krenkelse av menneskerettigheter, dårlige arbeidsforhold eller skadevirkninger for lokalsamfunn og miljø. Innovasjon Norge forventer at kunder og samarbeidspartnere har retningslinjer for etikk og samfunnsansvar i virksomheten. Dersom det blir avdekket alvorlige forhold i strid med ovennevnte, kan Innovasjon Norge avslutte avtaleforholdet med umiddelbar virkning.

3. PRINSIPPER FOR GOD FORRETNINGSSKIKK

1. prinsipp: Unngå å skade: Bedrifter skal unngå å medvirke til korrupsjon, krenkelse av menneskerettigheter, dårlige arbeidsforhold eller skadevirkninger for forbrukere, lokalsamfunn og miljø, både i egen virksomhet og gjennom forretningsforbindelser.	
Korrupsjon	Unngå brudd på korrupsjonslovgivning, selv i land med svak håndhevelse av relevant lovgivning. Redusere risiko for korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet gjennom antikorrupsjonsprogram tilpasset størrelse, virksomhet og risiko.
Menneskerettigheter	Unngå å medvirke til brudd på menneskerettigheter. Forebygge brudd på menneskerettigheter i egen virksomhet og i verdikjeden, blant annet gjennom aktsomhetsvurderinger (due diligence/ risikovurderinger). Håndtere brudd på menneskerettigheter i egen virksomhet.
Arbeidsforhold	Respektene arbeidstakeres rettigheter og unngår brudd på arbeidsrettighetslovgivning. Samarbeide med de ansattes representanter. Motarbeide diskriminering. Bidra til avskaffelse av barnearbeid og tvangsarbeid.
Miljø	Forebygge, håndtere og redusere negative miljøkonsekvenser av virksomheten. Innovere og implementere ny miljøteknologi.
Forbrukerinteresser	Utvide god markedsføringskikk som ikke krenker allmenne etikk- og moraloppfatninger eller tar i bruk støtende virkemidler. Sikre at varer og tjenester som tilbys er trygge og av god kvalitet.
2. prinsipp: Ansvarlig tilnærming: Bedrifter skal ha en ansvarlig tilnærming til prinsipper for god forretningsskikk gjennom å foreta aktsomhetsvurderinger (due diligence). Bedrifter skal ta utgangspunkt i relevante internasjonale retningslinjer og beste praksis for sin sektor, samt iverksette tiltak for kontinuerlig forbedring.	
Aktsomhetsvurderinger	En «aktsomhetsvurdering» er en prosess hvor man identifiserer og adresserer risiko for negativ påvirkning fra egen forretningsvirksomhet, produkt, leverandørkjede og forretningspartnere. Prosessen skal kartlegge og vurdere interne prosedyrer og systemer, samt involvere eksterne interessenter som blir påvirket av bedriftens virksomhet.
Interessentdialog	Gi interessenter, spesielt de direkte berørte, anledning til å fremme sine synspunkter og komme med innspill, og inkludere disse ved vurderinger i planleggings- og beslutningsprosesser.
Kontinuerlig forbedring	Planlegge og gjennomføre forbedringstiltak innenfor prinsippene om god forretningsskikk med utgangspunkt i bedriftens nåværende situasjon.
Internasjonale prinsipper og beste praksis	Kjenne til relevante rammeverk og beste praksis for egen sektor og verdikjede.

4. VURDERINGER OG KRAV

I operasjonaliseringen av prinsipper for god forretningsskikk følger Innovasjon Norge felles retningslinjer for vurdering av bedrifter og prosjekter.

For å kvalifisere til å motta tjenester fra Innovasjon Norge må bedrifter anerkjenne og oppfylle Innovasjon Norges forventninger til god forretningsskikk.

God forretningsskikk skal være et vilkår i avtaler som Innovasjon Norge inngår med kunder og samarbeidspartnere. Dersom det blir avdekket alvorlige forhold i strid med retningslinjene for god forretningsskikk kan Innovasjon Norge avslutte avtaleforholdet med umiddelbar virkning og trekke tilbake tilbud om finansiering eller kreve tilskudd/lån tilbakebetalt.

Innovasjon Norge krever at kundene har eller følger etiske retningslinjer og antikorrupsjonsprogram tilpasset størrelse, virksomhet og risiko. Kunder må holde seg innenfor straffelovens bestemmelser mot korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet. Dersom det foreligger begrunnet mistanke om at kunden eller sentrale personer i virksomheten er involvert i korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet skal Innovasjon Norge normalt ikke levere tjenester.

Oppfyller ikke bedriften prinsippene, men viser god forståelse, vilje til kontinuerlig forbedring, og iverksetter tiltak i henhold til prinsippene om god forretningsskikk, kan bedriften likevel motta tjenester fra Innovasjon Norge. Vurderingen skal alltid være skriftlig dokumentert.

Der Innovasjon Norge vurderer at prosjektet/ forretningsvirksomheten kan knyttes til særlig risiko for brudd på prinsippene for god forretningsskikk, kan Innovasjon Norge kreve dokumentasjon på gjennomført aktsomhetsvurdering og interessentdialog.

Særlig risiko for brudd på prinsippene for god forretningsskikk innbefatter følgende røde flagg:

- Høy negativ miljøpåvirkning
- Korrupsjonsrisiko
- Aktiviteter i lavkostland
- Etske dilemma/Forretningsetisk risiko